

İçindekiler

Önsöz	VII
İkinci Basıya Önsöz	XI
Üçüncü Basıya Önsöz.....	XIII
İçindekiler	XV
Kısaltmalar.....	XXV

GİRİŞ

I. Konunun Takdimi.....	1
II. Terminoloji	7
III. Çalışma Planı	12

Birinci Bölüm

MANEVİ TAZMİNATA İLİŞKİN KAVRAMLAR- MANEVİ TAZMİNATIN TARİHSEL GELİŞİMİ- AMACI VE İŞLEVİ

§1. MANEVİ TAZMİNATA İLİŞKİN KAVRAMLAR.....	15
I. Zarar Kavramı.....	15
II. Zarar Kavramının Genişletilmesi Eğilimi	17
III. Manevi Zarar Kavramı.....	24

A. Sübjektif Teori.....	26
B. Objektif Teori.....	31
C. Görüşümüz	48
1. Sübjektif Teorinin Değerlendirilmesi	48
2. Objektif Teorinin Değerlendirilmesi.....	55
IV. Maddi Zarar-Manevi Zarar Ayırımı	59
V. Manevi Tazminat Kavramı	62
§2. MANEVİ TAZMİNATIN TARİHSEL GELİŞİMİ-AMACI VE İŞLEVİ.....	64
I. Manevi Tazminatın Tarihsel Gelişimi.....	64
II. Manevi Tazminatın Amacı ve İşlevi	70
A. Ceza Görüşü	70
B. Tatmin Görüşü	72
C. Önleme ve Caydırma Görüşü.....	73
D. Denkleştirme Görüşü.....	75
E. Telafi Görüşü.....	76
F. Maddi Tazminatı Tamamlayıcı-Düzeltilici Sosyal Denkleştirme Görüşü.....	79
G. Görüşümüz	81

İkinci Bölüm

KİŞİLİK HAKKI-KİŞİLİĞİN KORUNMASI – TÜRK BORÇLAR KANUNU’NUN 56. MADDESİ KAPSAMINDA KORUNAN KİŞİSEL DEĞERLER VE MANEVİ TAZMİNATIN TÜRK BORÇLAR KANUNU’NDAKİ YASAL DAYANAKLARI

§3. KİŞİLİK HAKKI KAVRAMI KİŞİLİK HAKKININ NİTELİKLERİ VE KONUSU	89
I. Kişilik Hakkı Kavramı.....	89

II. Kişilik Hakkının Nitelikleri	91
III. Kişilik Hakkının Konusu	93
§4. KİŞİLİĞİN KORUNMASI-KORUMANIN KAPSAMINA GİREN BAŞLICA KİŞİSEL DEĞERLER VE ÖZELLİKLE TÜRK BORÇLAR KANUNU'NUN 56. MADDESİ KAPSAMINDA KORUNAN KİŞİSEL DEĞERLER	96
I. Kişiliğin Korunması	96
II. Kişilik Hakkı Kapsamında Korunan Başlıca Kişisel Değerler	101
III. Türk Borçlar Kanunu'nun 56. Maddesi Kapsamında Korunan Kişisel Değerler	107
A. Yaşama Hakkı	108
B. Sağlık Hakkı	112
C. Beden Bütünlüğü Hakkı	115
§5. TÜRK HUKUKUNDA MANEVİ TAZMİNATIN DÜZENLENİŞ BİÇİMİ-MANEVİ TAZMİNATIN TÜRK BORÇLAR KANUNU'NDAKİ YASAL DAYANAKLARI	118
I. Türk Hukukunda Manevi Tazminatın Düzenleniş Biçimi	118
II. Manevi Tazminatın Türk Borçlar Kanunu'ndaki Yasal Dayanakları - TBK m. 58 - TBK m. 56	120
A. Özel Hüküm – Genel Hüküm İlişkisi	121
B. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 58. Maddesi	122
C. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 56. Maddesi	137

Üçüncü Bölüm

BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN İHLALİNDEN DOĞAN MANEVİ TAZMİNAT TALEBİNİN KOŞULLARI

§6. TÜRK BORÇLAR KANUNU'NUN 56. MADDESİNE GÖRE BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN İHLALİNDEN DOĞAN MANEVİ TAZMİNAT TALEBİNİN KOŞULLARI	141
I. Bedensel Bütünlüğün İhlali	141

A. Kavram.....	141
B. Bedensel Bütünlüğün İhlali	147
C. Ruhsal Bütünlüğün İhlali.....	149
II. Manevi Zarar.....	152
III. Kusur Sorumluluğu Kusursuz Sorumluluk Hali ya da Sözleşmeye Aykırılık	170
A. Kusur Sorumluluğu	170
B. Kusursuz Sorumluluk.....	172
C. Sözleşmeye Aykırılık	175
IV. Hukuka Aykırılık.....	179
A. Zarar Görenin (Mağdurun) Rızası	181
B. Üstün Özel Yarar	186
C. Üstün Kamusal Yarar.....	191
D. Kanunun Verdiği Yetki.....	192
E. Haklı Savunma (Meşru Müdafaa)	194
V. Nedensellik Bağı.....	197
VI. Olayın Özelliklerinin Manevi Tazminatı Gerektirmesi.....	200

Dördüncü Bölüm
ÖZELLİĞİ GEREĞİ BAZI BEDEN
BÜTÜNLÜĞÜ İHLALLERİNİN
İNCELENMESİ

§7. BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN TIBBİ MÜDAHALELER SONUCUNDA İHLALİ.....	213
I. Genel Olarak.....	213
II. Tıbbi Müdahaleler.....	214
III. Organ ve Doku Nakilleri	223
IV. Cinsel Yaşam ve Üreme Fonksiyonuna Yönelik Müdahaleler	231
A. Sterilizasyon (Kısırlaştırma)	231
B. Kastrasyon (Hadım Etme).....	233

C. Gebeliğin Sona Erdirilmesi.....	235
D. Yapay Döllenme	237
E. Cinsiyet Değişikliği	239
V. Estetik Müdahaleler.....	247
§8. GENİŞ ANLAMDA BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN FİZYOLOJİK VE PSİKOLOJİK MÜDAHALELER SONUCUNDA İHLALİ.....	249
I. Genel Olarak.....	249
II. Nevrozlar (Nevrotik Rahatsızlıklar)	249
III. Yaşam Beklentisinin Azalması.....	253
IV. Ölüm Korkusu ve Diğer Korkular	254
V. Şok Zararları.....	257
VI. İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing).....	260
§9. CİNSEL SALDIRI.....	271
§10. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI.....	275
§11. İSTENMEDEN DÜNYAYA GELEN ÖZÜRLÜ ÇOCUK.....	281

Beşinci Bölüm

BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN İHLAL EDİLMESİNDEN ÖTÜRÜ MANEVİ TAZMİNAT TALEP ETME HAKKINA SAHİP KİŞİLER

§12. TÜRK BORÇLAR KANUNU'NUN 56. MADDESİ'NE GÖRE BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN İHLAL EDİLMESİNDEN ÖTÜRÜ MANEVİ TAZMİNAT TALEP ETME HAKKINA SAHİP KİŞİLER.....	291
I. Zarar Gören	291
II. Zarar Görenin Yakınları	293
A. Genel Olarak Yakınları Kavramı	293
B. Yakınları Kavramınının Destek Kavramından Farkı	296

C. Karşılaştırmalı Hukukta Yakınları Kavramı	300
1. Alman Hukukunda Yakınları Kavramı.....	300
2. Avusturya Hukukunda Yakınları Kavramı	305
3. İsviçre Hukukunda Yakınları Kavramı.....	309
4. Avrupa Hukuku Perspektifinde Yakınları Kavramı.....	317
D. Türk Hukukunda Yakınları Kavramı	320
§13. AĞIR BEDENSEL ZARARLARDA YAKINLARIN	
MANEVİ TAZMİNAT TALEBİ	333
I. Genel Olarak.....	333
II. Şok Zararları-Duygu Zararları Ayırımı.....	335
A. Şok Zararları	335
1. Genel Olarak.....	335
2. Karşılaştırmalı Hukukta Şok Zararları	335
a. Alman Hukukunda Şok Zararları.....	336
b. İsviçre Hukukunda Şok Zararları	340
c. Avusturya Hukukunda Şok Zararları	343
d. Diğer Hukuk Düzenlerinde Şok Zararları.....	349
B. Duygu Zararları	350
1. Genel Olarak.....	350
2. Duygu Zararlarının Niteliği	351
3. Karşılaştırmalı Hukukta Duygu Zararları	355
a. Avrupa Konseyinin 14 Mart 1975 Tarihli Tavsiye	
Kararı.....	356
b. İsviçre Hukukunda Duygu Zararları	358
c. Alman Hukukunda Duygu Zararları.....	361
d. Avusturya Hukukunda Duygu Zararları	367
e. Diğer Hukuk Düzenlerinde Duygu Zararları.....	370
C. Avrupa Hukuku Perspektifinde Şok ve Duygu Zararları.....	373
III. İsviçre Hukukunda Ağır Bedensel Zararlarda Zarar Görenin	
Yakınlarının Manevi Tazminat Talebi	379
A. İsviçre Federal Mahkemesinin Uygulaması	379

1. İlk Zarar Görenin Bedensel Bütünlüğünün Ağır Şekilde İhlal Edilmiş Olması.....	381
a. İlk Zarar Görenin Ağır Şekilde Sakatlanmış Olması.....	384
b. İlk Zarar Görenin İletişim Yeteneğini Kaybetmiş Olması.....	385
2. Manevi Tazminat Talebinde Bulunan Yakınının İlk Zarar Gören ile Aynı Evde Yaşamaya ya da İlk Zarar Görenin Bakımını Üstlenmiş Olması.....	385
B. İsviçre Hukuk Öğretisinde İleri Sürülen Görüşler.....	386
C. İsviçre Hukukunda Ağır Bedensel Zararlarda Manevi Tazminat Talep Edebilecek Kişiler Çevresi.....	389
D. İsviçre Sorumluluk Hukukunun Revizyonu ve Birleştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı.....	391
IV. Türk Hukukunda Ağır Bedensel Zararlarda Zarar Görenin Yakınlarının Manevi Tazminat Talebi.....	393
A. 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 47. Maddesine Göre Yakınların Manevi Tazminat Talebine İlişkin Olarak Türk Hukuk Öğretisinde İleri Sürülen Görüşler.....	393
B. Yargıtay'ın 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun Yürürlükte Olduğu Dönemde Yakınların Manevi Tazminat Talebine İlişkin Uygulaması.....	399
C. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Ağır Bedensel Zararlarda Yakınların Manevi Tazminat Talebine İlişkin Düzenlemesi.....	402
D. Yargıtay'ın 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Yürürlüğe Girmesinden Sonra Yakınların Manevi Tazminat Talebine İlişkin Uygulaması.....	407
E. Türk Hukukunda Ağır Bedensel Zararlarda Manevi Tazminat Talep Edebilecek Kişiler Çevresi.....	430

Altıncı Bölüm
BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN İHLALİNDE
MANEVİ TAZMİNATIN BELİRLENMESİ

§14. MANEVİ TAZMİNATIN BELİRLENMESİNDE	
HÂKİME TANINMIŞ OLAN TAKDİR YETKİSİ	437
I. Genel Olarak.....	437
II. Hâkime Tanınmış Olan Takdir Yetkisinin Sınırları.....	440
A. Kanunun Hâkime Takdir Yetkisi Tanınmış Olması	440
B. Hâkimin Kanunun Çizdiği Sınırlar İçinde Kalması.....	441
C. Takdir Yetkisinin Kullanılmasında Yöntem (Hakkaniyet Yöntemi).....	441
D. Hâkimin Takdir Yetkisini Kullanırken Sübjektif Davranmaması	444
E. Hâkimin Takdir Yetkisinin Gerekçelerini Göstermek Zorunda Olması.....	446
F. Takdir Yetkisinin Kullanılmasında Üst Yargı Denetiminin İşlemesi	447
§15. BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN İHLAL EDİLMESİ	
DURUMUNDA MANEVİ TAZMİNATIN	
BELİRLENMESİNE ESAS OLAN OLGULAR	451
I. Genel Olarak.....	451
II. İsviçre - Türk Öğreti ve Uygulaması Tarafından Bedensel Bütünlüğün İhlalinde Manevi Tazminatın Belirlenmesinde Esas Alınan Başlıca Olgular	455
A. Manevi Zararın Ağırılığı.....	455
B. Zarar Veren Kusuru	461
C. Zarar Görenin Kusuru	471
D. Zarar Görenin Yaşı.....	480
E. Zarar Görenin Ekonomik Durumu.....	484
F. Zarar Görenin Sosyal Konumu	493

G. Zarar Görenin Meslek Hayatının Olumsuz Şekilde Etkilenmesi	499
H. Zarar Görenin Üçüncü Kişilerin Bakım ve Yardımına Muhtaç Hale Gelmesi.....	501
III. Sorumlunun Ekonomik Durumu	505
A. Sorumlu Kişinin Yoksulluğa Düşecek Olması	507
B. Beklenmeyen Olay	509
C. Zarar Görenin Bedensel Yatkınlığı	511
D. Zarar Görenin (Mağdurun) Rızası	512
E. Zararın Hatır İşleri veya Zarar Görene Yardım Sırasında Meydana Gelmesi.....	515
F. Diğer Olgular.....	517
1. Paranın Satın Alma Gücü.....	517
2. Psikolojik Rahatsızlıklar	520
3. Estetik Zararlar	521
4. Evlenme Şansının Azalması.....	522
5. Cinsel Fonksiyon Bozuklukları	523
6. Zarar Gören ile Manevi Tazminat Talebinde Bulunan Yakınlar Arasındaki İlişki.....	524
G. Değerlendirme	525
§16. BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN İHLALİNDE HÜKMEDİLEN MANEVİ TAZMİNATIN ŞEKLİ HÜKMEDİLEN MANEVİ TAZMİNAT TUTARLARI VE MANEVİ TAZMİNATIN BELİRLENMESİ YÖNTEMLERİ	530
I. Bedensel Bütünlüğün İhlalinde Hükmedilen Manevi Tazminatın Şekli	530
II. Bedensel Bütünlüğün İhlalinde Hükmedilen Manevi Tazminat Tutarları	535
III. Manevi Tazminatın Belirlenmesi Yöntemleri	553
A. Alman Hukukunda Uygulanmakta Olan Yöntem	553
B. İsviçre Hukukunda Uygulanmakta Olan Yöntem	555

1. Klasik Yöntem	555
2. İki Aşamalı Yöntem	557
C. Türk Hukukunda Belli Bir Yöntemin Uygulanmamasına Yönelik Eleştiriler ve Çözüm Önerileri	560

Yedinci Bölüm

MANEVİ TAZMİNATIN NİTELİĞİNE BAĞLI BAZI SONUÇLAR VE ZAMANAŞIMI

§17. MANEVİ TAZMİNATIN NİTELİĞİNE BAĞLI BAZI SONUÇLAR.....	565
I. Manevi Tazminat Talebinin Mirasçılara Geçmesi ve Devri.....	565
A. Türk Pozitif Hukukunda Yaşanan Gelişmeler	565
B. Manevi Tazminat Talebinin Mirasçılara Geçmesi.....	566
C. Manevi Tazminat Talebinin Devri.....	572
II. Manevi Tazminat Talebinin Haczi	574
§18. MANEVİ TAZMİNAT TALEBİNİN TABİ OLDUĞU ZAMANAŞIMI SÜRESİ	575
I. Genel Olarak.....	575
II. İki Yıllık Kısa Zamanaşımı Süresi.....	576
III. On Yıllık Uzun Zamanaşımı Süresi	579
IV. Ceza Zamanaşımı Süresi	581
Sonuç.....	583
Kaynakça.....	599